

RECULL DE PREMSA

204. Reintroducció de fauna

Catalunya canvia de protegir 725 espècies a bolcar-se en 24 hàbitats

La Generalitat començarà pels ecosistemes que acullen més fauna i flora en perill, com dunes i sorral, els penya-segats litorals i els trams de rius de muntanya. El nou calendari situa la culminació del treball el 2030.

Guillem Costa – Barcelona - 08 FEB 2026

Un exemplar de coriol petit adult amb la seva cria. | DAVID VENTURA / RAFA DOMINGUEZ

Fa tot just un any, el Govern es va comprometre a aprovar el 2025 els plans de conservació i recuperació pendents per a les espècies més amenaçades. Però un canvi d'estratègia del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica ha provocat retards en el calendari i la previsió és que tota la documentació no estigui a punt fins a l'any 2030. L'obligació de disposar d'aquests plans està vigent des del 2008 en el cas de la flora i des del 2023 en el cas de la fauna. Tot i així, l'Administració

catalana, en governs de colors polítics diferents, no ha sigut capaç de fer aquests deures els últims anys, a diferència d'altres comunitats, que sí que tenen la feina feta. A Catalunya, avui dia, hi ha 725 espècies en mal estat de conservació. De totes aquestes, la Generalitat només té plans per a sis animals i una planta. Dins de l'amenaça, es distingeixen dues categories: "en perill d'extinció" i "vulnerable". Per a les que estan "en perill d'extinció", en teoria, calia elaborar un pla de recuperació. En canvi, per a les "vulnerables", s'havia de redactar un "pla de conservació".

Però la Conselleria, que admet els retards, renuncia a tenir un pla específic per a cadascuna de les 725 espècies per "accelerar d'una manera realista". "A canvi, impulsarem plans multiespècie, un model molt més eficaç per a la custòdia efectiva de la fauna i la flora", assenyala Marc Vilahur, director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural. "Aquests documents miraran de protegir de manera conjunta els animals i plantes que comparteixen un mateix hàbitat", afegeix a continuació Vilahur.

24 ecosistemes

El Govern fa anar una llista de 24 hàbitats en què hi ha les 725 espècies en alerta roja. Algunes fins i tot viuen en més d'un d'aquests ambients. La idea del Govern és començar pels hàbitats que més acullen espècies. Els tres primers plans que s'aprovaran, a finals del 2026 o principis del 2027, seran els de les dunes, els penya-segats litorals i els trams dels rius de muntanya.

El primer d'aquests ambients, centrat en els sorral i les dunes, és important perquè, a Catalunya, es tracta d'un espai que és vulnerable davant la presència de les persones, la urbanització i els usos recreatius. En aquests indrets hi habiten 37 de les espècies amenaçades.

El segon hàbitat triat, els penyals costaners, pateix sobretot per la pressió turística i per les espècies invasores. Està previst que el pla de recuperació serveixi per millorar l'estat de 16 espècies, de les quals 14 són plantes. En el cas dels rierols i boscos de ribera de cursos alts, exposats a les captacions d'aigua i l'alteració de cabals, es preveuen recuperar 24 espècies.

D'aquesta manera, hi haurà plans per a 77 espècies en perill d'extinció o vulnerables. "Encara serem lluny de les 725, però haurem avançat", remarca Vilahur. A partir d'aquí, s'aniran incorporant nous plans cada any i el nou calendari situa la culminació del treball el 2030.

Entitats ambientals, com la Xarxa per la Conservació de la Natura (XCN), veuen amb bons ulls el model "multiespècie", però denuncien que, mentre els plans no estiguin aprovats, no es garanteix la protecció de la fauna i la flora. El nou sistema, tot i els retards que acumula, està més alineat amb el que demana la ciència: "La lluita contra la pèrdua de la biodiversitat no s'ha de centrar en accions pensades per a espècies concretes, sinó a restaurar ecosistemes sencers".

Les accions incloses en els plans es desenvoluparan a partir de la reestructuració de la sotsdirecció d'Espais Naturals. "Per mitjà de l'Observatori de la Biodiversitat, es podran reportar impactes i donar eines als sectors econòmics que pretenguin portar a terme activitats als hàbitats protegits", precisa Vilahur. És a dir, un promotor d'energia fotovoltaica podrà consultar de manera sistemàtica com cal actuar al terreny en què vol instal·lar un parc solar per no perjudicar les espècies amenaçades.

N'és un altre exemple unes dunes pròximes a la platja en què creix una planta en perill d'extinció. El pla de recuperació de dunes i sorrells pot servir per restringir l'accés o senyalitzar les àrees en què creix aquesta espècie en retrocés.

De la mar a les coves

La classificació d'hàbitats inclou des del medi marí, diferenciant el fons, la mar oberta i la superfície, fins a espais transformats per l'activitat humana. A la franja costanera s'inclouen els sorrells, els penyals litorals i els aiguamolls salins litorals. També són els aiguamolls no salins de terres baixes, juntament amb ambients aquàtics d'altura. En la xarxa fluvial es distingeixen els rius i rierols amb boscos i herbassars de ribera segons si són cursos alts o cursos mitjans i baixos.

L'inventari es completa amb els hàbitats terrestres: boscos de pi negre i avetars, matolls alpins i pastures d'alta muntanya, fins a boscos eurosiberians, els seus matolls i els seus prats i pastures associades. També hi apareixen els paisatges rocosos de mitja muntanya, així com el conjunt d'ambients mediterranis, que inclouen boscos, màquies, farigolars i matolls. Finalment, es preveuen els espais agrícoles i oberts herbacis, amb guarets i mosaics de conreu, i els entorns menys visibles però clau per a la biodiversitat, com ara coves i ambients subterranis.

Informació publicada al Diari de Girona. Diumenge, 8 de febrer del 2026.

El retorn del llop a l'Alt Empordà: "Cal que els ramaders entenguin el seu comportament i aprofitin els ajuts"

El naturalista i fundador de Signatus Ignasi Castellví i el xef Alberto López van apropar al públic el món del cànid i la seva biologia

A través de la gastronomia es divulguen els secrets d'aquest depredador i es vol fomentar una mirada més empàtica sobre la seva presència al territori

Sònia Fuentes - Castelló d'Empúries - 06 FEB 2026

El naturalista Ignasi Castellví i el xef Alberto López van parlar dels mites del llop a l'Empordà. / Sònia Fuentes

A l'Alt Empordà, la natura tornava a sorprendre fa pocs mesos amb un fet històric: l'aparició de cadells de llop nascuts en llibertat, la primera reproducció confirmada a Catalunya en gairebé un segle. Aquest esdeveniment simbolitza no només la resiliència de la vida salvatge, sinó també la capacitat del llop per adaptar-se i recolonitzar territoris.

La vida en manada

A Castelló d'Empúries, durant la recent Tertúlia d'Hivern de l'AAPNE, Ignasi Castellví, naturalista i fundador del grup Signatus, amb dècades dedicades a l'estudi, divulgació i

conservació del llop a Catalunya, Canadà i Mèxic, i Alberto López, xef del restaurant Tartana Can Massanet de Vilafant i creador dels Sopars Immersius del Llop, van portar al públic més enllà dels tòpics i les llegendes.

La cultura del llop

Els llops aprenen del seu entorn i dels progenitors, adaptant la dieta segons l'hàbitat i fins i tot introduint aliments inusuals. "Tot i ser carnívors per naturalesa, poden adaptar la seva dieta segons l'hàbitat i fins i tot aprendre a menjar aliments inusuals, com el raïm, si observen els progenitors fent-ho". Aquesta transmissió de comportaments evidencia que els llops tenen cultura, un concepte que sovint sorprèn quan parlem d'animals salvatges.

Castellví va remarcar també que el llop és un model d'adaptabilitat, complexitat social i cultura, i que els seus comportaments, "com matar ovelles sense menjar-les immediatament, un fet que preocupa els ramaders, no és una mostra de crueltat, sinó que respon a una càrrega genètica que tenen i a l'energia acumulada que necessiten gastar". I va remarcar que "aquesta càrrega es genera en el seu organisme per poder tenir èxit a la caça".

L'acte es va celebrar al Cortalet, dins les tertúlies de natura organitzades per l'AAPNE. / Sònia Fuentes

Però la presència del llop també genera preguntes reals. Per exemple, com poden conviure amb els ramaders i protegir el bestiar? La convivència entre llops i ramaders va centrar gran part del debat, especialment en el context de la reintroducció de l'espècie al territori.

Castellví va defensar que la coexistència és possible, especialment en zones amb recursos i mesures adequades. "S'ha demostrat que és viable en zones on hi hagi llops, el que no sempre es demostra és que el ramader vulgui acollir-se als programes de suport i als ajuts existents", un factor clau per reduir possibles pèrdues de bestiar.

"Hi ha precedents i s'ha demostrat que és viable que hi hagi una coexistència, en zones on hi hagi llops" Ignasi Castellví

Protecció de l'espècie

Castellví va destacar la importància que "els pastors entenguin millor el comportament del llop i aprofitin les eines i subvencions disponibles". Pel que fa a la protecció de l'espècie a Catalunya, va afirmar que "ara hi ha l'obligació de generar projectes per protegir aquesta llopada, si bé les mesures encara no estan plenament efectives".

Pel que fa a la presència del llop a Catalunya, Castellví va remarcar que els individus que actualment arriben al Pirineu català i a l'Alt Empordà provenen principalment d'Itàlia, on les poblacions van ser protegides i van augmentar.

Aquest origen és clau, ja que aporta nova variabilitat genètica a les poblacions ibèriques, molt limitades i amb alt risc d'endogàmia, reforçant així la salut i la capacitat d'adaptació dels individus. A més, aquests llops tenen habilitat per desplaçar-se i recolonitzar territoris, cosa que ha permès l'establiment d'una unitat familiar estable i reproductora a Catalunya.

La divulgació del llop i la seva història, dissabte passat, al Cortalet. / Sònia Fuentes

Gastronomia i natura

Durant la trobada, López va subratllar que, com a societat, estem cada cop més desconectats de la natura i que cal aprendre del funcionament de la manada i dels equilibris dels ecosistemes.

En aquesta línia, va destacar els seus Sopars Immersius del Llop, una proposta que combina gastronomia i natura per oferir una experiència sensorial i emocional que acostia el públic als secrets d'aquest depredador i fomenta una mirada més empàtica i informada sobre la seva presència al territori.

Curs sobre el llop

Castellví i López van mostrar que entendre el llop significa també repensar la nostra relació amb la natura, aprendre sobre adaptabilitat, convivència i respecte. A través dels Sopars Immersius del Llop que organitza al seu restaurant, busca que la gastronomia es converteixi en un mitjà per connectar amb la natura i comprendre el llop, convertint l'experiència en un aprenentatge sensorial i emocional. "Com funcionaria la societat si ens assembléssim una mica més a aquesta societat animal?", preguntava López al públic.

"Entendre el llop significa també repensar la nostra relació amb la natura" Ignasi Castellví

"Més enllà de la por i els mites, el llop és un mirall de la vida salvatge i potser de nosaltres mateixos". Per tancar la xerrada, Castellví va anunciar el Curs de Llops, que tindrà lloc pròximament a Signatus. Es tracta d'una oportunitat única "per aprofundir en la biologia, el comportament i els secrets del llop, més enllà de la superfície", oferint una experiència pràctica per entendre millor com viuen i es relacionen.

Informació publicada al setmanari Empordà. Divendres, 6 de febrer del 2026.

Gairebé 300 rescats de fauna marina al litoral català durant el 2025

La major part de les atencions han estat de tortugues marines (165 exemplars), seguit de mantes, rajades i taurons (76)

ACN- 19 de gener 2026

Foto Fundació CRAM

Gairebé 300 exemplars de fauna marina s'han rescatat aquest 2025 al litoral català, segons ha informat el Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica. La Fundació CRAM s'encarrega de l'operativa —amb el suport d'Agents Rurals i la Fundació Biodiversitat del Ministeri per a la Transició Ecològica— i ha atès un total de 276 exemplars de fauna: 165 tortugues marines, 76 mantes i rajades, i 35 cetacis.

Una xifra molt superior als 105 animals rescatats el 2024. Concretament, s'han atès 98 exemplars vius de tortuga marina, principalment a causa de la interacció pesquera (el 79%). Es tracta de la xifra més alta d'assistències a tortugues vives, superant els 90 exemplars de l'any 2021.

De les 98 tortugues, 62 ja han estat reintroduïdes amb èxit al medi natural i una vintena romanen encara ingressades al Centre de Recuperació amb pronòstic favorable a la seva reintroducció en les pròximes setmanes.

Pel que fa a patologies, el 34% dels animals patien d'embòlia gasosa, una malaltia molt associada a la captura accidental per arrossegament, i van ser tractades a través de la cambra hiperbàrica, així com amb tractaments d'oxigenoteràpia. L'entortolligament

amb xarxes a la deriva també ha estat un dels problemes més recurrents en els animals tractats amb 10 casos, quatre de les quals van requerir una cirurgia d'amputació a causa de la gravetat de les seves ferides.

En la majoria d'aquests casos és fonamental la col·laboració del sector pesquer, ja que són els primers a detectar la captura accidental i són els encarregats d'activar el protocol de rescat, que consisteix a mantenir-les en bones condicions al vaixell i traslladar-les vives al port. El CRAM també ha donat servei per retirar 67 tortugues marines que han encallat mortes a diferents punts del litoral català.

Més d'una trentena de cetacis atesos

Al llarg de tot l'any, també s'ha donat assistència a un total de 35 cetacis, dels quals 8 van arribar vius després d'encallar en diferents punts del litoral català. Els encallaments de cetacis solen presentar un pronòstic complicat. Cal tindre en compte que molts d'aquests animals porten setmanes sense la protecció del grup ni possibilitat d'alimentar-se, i arriben a la costa en un estat de salut molt desfavorable per a la seva recuperació. En cas de trobar un cetaci viu encallat a la platja, és fonamental recordar que no s'ha de manipular ni intentar oferir-li assistència directa. Cal trucar immediatament al 112 i esperar l'arribada dels equips especialitzats.

Xifra rècord d'avisos de mantes, rajades i taurons amb 76

Finalment, el CRAM ha atès una xifra rècord de mantes, rajades i taurons aquest 2025 amb 76 exemplars, 11 d'aquests de l'espècie *Mobula mobular*, un tipus de manta catalogada com a protegida. Tot i que la presència de taurons i rajades a la Mediterrània és habitual, particularment a estacions càlides com la primavera i l'estiu, aquest increment d'albiraments tant a prop de la costa, així com d'espècimens encallats és molt inusual.

Davant d'aquesta situació, s'ha creat un grup de treball d'especialistes de diferents administracions de la zona mediterrània, centres de recuperació i centres d'investigació per intentar donar una resposta coordinada a aquest fenomen.

El 2025 s'ha registrat un total de 37 casos d'encallaments de l'espècie *Mobula mobular* a Catalunya, País Valencià, Múrcia, Andalusia i Illes Balears.

Informació publicada al digital Diari de Barcelona. Dilluns, 19 de gener del 2026.

Tortugues amb la closca trencada

Els rescats i assistència d'animals marins es van duplicar el 2025 a Catalunya

Antonio Cerrillo – Barcelona - 18/01/2026

REDACCIÓ

Els dies de més impacte emocional relacionat amb la feina han estat per a l'oceanògrafa Sílvia Giralt les jornades dedicades a salvar la tortuga Griselda. L'animal va arribar amb la closca trencada al centre de recuperació de fauna de la Fundació per a la Conservació i Recuperació d' Animals Marins (CRAM) al Prat.

Després de ser rescatada (el setembre del 2024) per l'embarcació San José I de la Ràpita, la tortuga, una femella adulta de 43 quilos de l'espècie *Caretta caretta* ,

presentava unes condicions deplorables i estava condemnada a morir.

A la primera observació es va veure que no podia moure les aletes posteriors. Mitjançant rajos X i un TAC, es va poder observar que la fractura de la closca havia arribat a la columna vertebral i que estava afectada la medul·la espinal. "El seu estat era delicat i molt crític. Si una closca es trenca, entra l'aigua a l'organisme, i la mort és bastant ràpida", diu Sílvia Giralt.

Es va fer una intervenció ràpida, es van netejar les ferides per facilitar la cicatrització i impedir l'entrada de l'aigua, i va rebre totes les atencions a l'uci de tortugues . Va ser assistida amb cures periòdiques i al final, després d'un any de recuperació, es va poder salvar i ser alliberada a la platja del Prat. "El més emocionant és que sabem que la Griselda ha creuat l'estret de Gibraltar i està nedant al golf de Cadis", diu Giralt. A la tortuga se li va implantar un GPS, de manera que cada vegada que surt a respirar envia la seva posició al satèl·lit i així pot continuar sent tutelada d'alguna manera.

La gesta no és menor si es té en compte que la zona marina on es troba és especialment complicada pels forts corrents que dificulten l'avenç, fins i tot per als animals que estan en plena forma. "Atès que en el seu cas l'afectació és important a les dues aletes posteriors, aquesta travessia cobra més importància", diu Giralt.

Tot indica que la Griselda va patir una col·lisió amb alguna embarcació, un tipus d'esdeveniment que pateixen també altres animals marins (com ara els cetacis), que s'han d'enfrontar al risc dels cops. Les tortugues tenen pulmons i necessiten sortir a la superfície per respirar, i aquells moments són els més perillosos.

La Fundació CRAM, que duu a terme aquesta tasca per encàrrec del Departament Territori, Habitatge i Transició Ecològica, va atendre l'any passat 98 tortugues (53 el 2024), víctimes sobretot de la interaccions amb vaixells de pesca (el 79%). Aquests animals es mostren molt vulnerables a les captures accidentals, i queden amb freqüència atrapats a la xarxes de pesca (tresmall, arrossegament). La raó és que a l'hivern es mantenen en una espècie de letargia o hibernació a l'aigua, de manera que quan són atrapades per les xarxes pateixen la síndrome de descompressió. El 34% dels animals patien d'embòlia gasosa, una malaltia molt associada a la captura accidental i van ser tractats a través de la cambra hiperbàrica, així com amb tractaments d'oxigenoteràpia.

De les 98 tortugues ateses, 62 ja han estat reintroduïdes amb èxit a l'entorn natural mentre que una vintena continuen ingressades al centre de recuperació amb un pronòstic favorable a la reintroducció les pròximes setmanes.

I, en tercer lloc, molt freqüentment queden atrapades en xarxes deriva o embolicades en grans plàstics (bosses de ràfia...) amb què queden paralizades les aletes o agafades pel coll. Es van comptabilitzar 10 embolics amb xarxes a la deriva, quatre que van requerir una cirurgia d'amputació.

L'increment de les assistències a les tortugues els últims anys es relaciona amb el fet que aquests animals s'acosten ara més a les costes de la Mediterrània occidental, cosa que s'atribueix a "canvis en els patrons migratoris i la pujada de la temperatura de les aigües", segons explica Sílvia Giral. L'any passat es va arribar a un rècord de 12 punts de nidificació a les platges catalanes. I com més s'acosten a les costes, més probabilitats hi ha que es produeixin incidents. "Cada vegada hi ha menys hàbitats i menys aliment, i això fa que busquin les millors zones, i les estan trobant al nostre litoral".

La història de la Griselda il·lustra les amenaces que pateix la fauna marina de gran mida, fet que és constatable en l'increment de rescats, segons les dades del CRAM. El 2025 el nombre total d'intervencions va ser de 276 (davant les 105 registrades de l'any passat), incloent-hi cetacis i elasmobranquis (taurons, ratlles i mantes).

Especialment destacable és que es van atendre 11 mantes, del total de 37 de rescatades a tot Espanya. Aquest increment no només es deu a la capacitat més gran dels serveis d'emergència (tots els ajuntaments del litoral saben com procedir davant l'aparició d'un dofí o una tortuga), sinó que ara la ciutadania participa més en la detecció en gran part per les xarxes socials.

Gràcies a la marcatge satel·litària de la Griselda (finançada per l'Ajuntament del Prat), avui es pot seguir els seus moviments i saber detalladament com es desenvolupa la seva travessia. Aquest comportament és especialment interessant perquè podria indicar que la Griselda pertany a la població atlàntica, ja que ha sortit de la Mediterrània amb rapidesa i decisió. Les tortugues atlàntiques solen fer servir la regió mediterrània només com a zona de pas o alimentació abans de tornar a l'oceà obert, mentre que les tortugues mediterrànies tendeixen a completar tot el cicle vital dins del mateix mar. La Griselda ja neda lliure després d'haver deixat els seus cuidadors amb el cor trencat.

Informació publicada al diari La Vanguardia. Diumenge, 18 de gener del 2026.

Santuari de vida salvatge: el Centre de Fauna del Pont de Suert celebra 30 anys

De la llúdria al tritó del Montseny, l'espai manté el compromís amb la conservació d'espècies aquàtiques i semiaquàtiques.

Combina aquesta activitat amb investigació i educació ambiental en una antiga piscifactoria cedida per Endesa

Marc Codinas - EL PONT DE SUERT - 04.01.2026

Un cuidador del centre, netejant l'hàbitat del tritó del Montseny. - M. CODINAS

El Centre de Fauna del Pont de Suert compleix tres dècades dedicades a la conservació de la fauna aquàtica i semiaquàtica de Catalunya. Inaugurat el 1995, va nèixer com un projecte pioner per recuperar la llúdria europea, una espècie llavors desapareguda de bona part dels rius catalans. Des d'aleshores, aquest espai gestionat pel departament d'Agricultura en instal·lacions d'Endesa s'ha consolidat com a referent en conservació, educació ambiental i ciència aplicada.

Ocupa part de les antigues instal·lacions de la piscifactoria del Pont de Suert i combina la cria de truita comuna amb la investigació i recuperació d'espècies en perill. Un equip de deu persones treballa cada dia per

mantenir viva la seua missió.

La primera gran fita va ser el projecte de recuperació de la llúdria, iniciat el 1996, quan amb prou feines sobrevivia en alguns trams de l'Ebre i del Ter. "La llúdria era un símbol dels rius nets, i la seua tornada va ser possible gràcies a anys de treball i millora d'hàbitats", explica Rosa Marsol, directora del centre.

Poblacions estabilitzades

Avui les poblacions catalanes s'han estabilitzat, encara que els exemplars del centre no poden alliberar-se, ja que estan habituats a la presència humana i compleixen una funció genètica i educativa.

Amb el temps, la tasca del centre s'ha ampliat a altres espècies de mamífers –com el visó europeu– i a projectes singulars com el del tritó del Montseny, un amfibi endèmic i críticament amenaçat. Actualment es mantenen en captivitat fins a 280 exemplars, arribant en alguns anys a superar el miler. Cada primavera, un centenar torna al medi natural al Montseny, en col·laboració amb altres centres de fauna.

Quant al programa de recuperació de truita, la piscifactoria produeix entre un i un milió i mig d'ous de truita mediterrània, una línia genètica autòctona que substitueix l'antiga truita atlàntica utilitzada durant dècades per repoblar els rius. La taxa de supervivència dels alevins és propera al 30%, considerada molt positiva en condicions naturals.

Vessant educatiu

Quant al vessant educatiu, el centre rep uns 2.500 visitants, entre escolars i famílies, en visites guiades gratuïtes. "Volem que la gent entengui el valor ecològic dels animals que viuen als nostres rius i zones humides", assenyala Marsol. Els educadors destaquen que les visites són essencials per despertar empatia ambiental entre els més joves, que poden observar de prop les truites, conèixer la història de les llúdrigues o entendre el paper dels amfibis en els ecosistemes de muntanya.

Els últims anys, l'equip ha incorporat projectes de reintroducció d'espècies desaparegudes, com la fura europea, amb alliberaments en zones de l'Empordà i Raimat.

Informació publicada al diari Segre. Diumenge, 4 de gener del 2026.

Alliberen els primers voltors negres per recuperar l'espècie als Ports

Xavi Aguilar – Roquetes - 29 desembre 2025

Un dels exemplars alliberats als Ports ACN.

Vuit exemplars de vultur negre han estat alliberats al Parc Natural dels Ports en el marc del projecte de reintroducció d'aquesta espècie extingida a la zona des de fa més d'un segle. A banda de la recuperació del vultur negre als Ports, la iniciativa també té com a objectiu facilitar un corredor biològic entre les colònies ibèriques i les de la resta d'Europa i Àsia. Abans de l'alliberament, les aus han passat uns mesos en una gàbia d'aclimatació perquè associessin el territori amb aliment i presència de congèneres, i s'incrementessin així les possibilitats d'assentament de la colònia. Durant aquest període, no han tingut contacte visual amb persones i el seguiment s'ha fet amb càmeres i punts de vigilància estratègics. També s'ha dut a terme una revisió veterinària, el marcatge dels exemplars i la col·locació de dispositius GPS per fer-ne el seguiment. Segons el Departament de Territori, dos dels exemplars no són aptes per a la vida silvestre i romandran a les instal·lacions com a nexa amb futurs grups. Paral·lelament, han arribat cinc voltors més procedents de centres de recuperació de Madrid i Lleida, que també se sotmetran a la fase d'aclimatació abans del pròxim alliberament.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dilluns, 29 de desembre del 2025.

El vultur negre torna al Parc Natural dels Ports un segle després de desaparèixer

La reintroducció de l'au vol garantir-ne la conservació a Catalunya i establir un corredor biològic cap a altres colònies d'Europa i Àsia. Alliberaran 50 voltors en els propers cinc anys

Diari de Tarragona - 29.12.2025

Un dels voltors alliberats aquest desembre al Parc

El Parc Natural dels Ports ha alliberat els primers vuit exemplars de vultur negre en el marc d'un projecte de reintroducció d'aquesta espècie, desenvolupat amb la col·laboració de GREFA. Aquesta iniciativa té com a objectiu recuperar el vultur negre a la zona, on va desaparèixer, i restablir processos ecològics fonamentals per a la biodiversitat, que són realitzats pels voltors. La reintroducció busca garantir la conservació de l'espècie a Catalunya i establir un corredor biològic entre les colònies ibèriques i les d'altres regions d'Europa i Àsia. Es preveu alliberar una cinquantena d'exemplars en els propers cinc anys.

Els voltors alliberats han passat diversos mesos en una gàbia d'aclimatació,

una fase essencial per fer que associïn el territori amb aliment i presència de congèneres. Això augmenta les possibilitats d'assentament i fixació de la colònia. Durant aquest temps, les aus no han tingut contacte visual amb persones, i el seu seguiment s'ha realitzat mitjançant càmeres i punts de vigilància estratègics.

Abans de l'alliberament, els exemplars van passar per una revisió veterinària, es van marcar i se'ls va col·locar un sistema GPS per poder-ne fer un seguiment.

Els vuit voltors alliberats han estat batejats amb els noms d'Aguait, Airoso, Aixada, Andorres, Arena, Argilaga, Arion, Arnes, Auliva i Aulivera. Aquests noms han estat triats pels alumnes de primària de l'Escola Teresa Subirats i Mestre de Mas de Barberans, com a part d'una activitat d'educació ambiental realitzada pel Parc en col·laboració amb GREFA per sensibilitzar sobre aquesta espècie.

Arribada de nous exemplars

D'altra banda, Airoso i Aulivera no són aptes per a la vida silvestre i no es poden alliberar, però es quedaran a les instal·lacions com a nexes per als futurs grups. Recentment han arribat cinc exemplars més: dos procedents de l'Hospital de Fauna Salvatge de GREFA a Madrid i tres del Centre de Fauna de Vallcalent a Lleida, recuperats enguany en diferents punts de Catalunya. Com els voltors alliberats anteriorment, aquests restaran a la gàbia d'aclimatació fins al proper alliberament.

Dades clau sobre el volor negre

El volor negre va desaparèixer de Catalunya i de gran part d'Europa a finals del segle XIX i principis del segle XX. Les principals causes de la seva desaparició van ser la persecució directa, l'enverinament, la fragmentació de l'hàbitat i la pèrdua de recursos tròfics.

Les quatre espècies de voltors europeus – volor comú, volor negre, trencalòs i aufrany – compleixen una funció vital en l'ecosistema: eliminen ràpidament els animals morts i limiten la propagació de malalties. Així, la seva presència és essencial per a la salut dels ecosistemes.

A Europa, els programes de reintroducció del volor negre van començar el 1992, i a Catalunya, el projecte iniciat el 2007 al Prepirineu lleidatà ja compta amb 19 parelles reproductores. Segons un estudi de viabilitat redactat pel GREFA el 2020, el Parc Natural dels Ports ofereix un hàbitat ideal per a la creació d'una població reproductora de volor negre. Aquest espai protegit, que forma part de la xarxa Natura 2000 "Sistema prelitoral meridional", abasta 35.050 hectàrees de muntanya ben conservada, amb zones tranquil·les i grans arbres que faciliten la nidificació i la supervivència d'aquestes aus carronyaires.

De fet, el Parc ja ha registrat observacions d'individus dispersos, alguns dels quals estan marcats amb GPS i provenen de Boumort o de la serra de la Demanda. La ubicació del Parc Natural dels Ports és estratègica per connectar les colònies del Prepirineu amb les del centre de la Península, contribuint així a consolidar un corredor biològic entre les poblacions de volor negre d'Europa i Àsia.

Informació publicada al Diari de Tarragona. Dilluns, 29 de desembre del 2025.

Els pagesos reclamen mesures de control contra el llop i avisen que la seva reintroducció "no són flors i violes"

Recorden que és una espècie salvatge més que s'afegeix "al maldecap" que suposen el senglar, el cabirol o l'os

Neixen tres cries de llop entre l'Empordà i la Garrotxa: és la primera reproducció a Catalunya gairebé 100 anys després

Gerard Vilà / ACN - Ventalló / Santa Coloma de Farners - 06 NOV 2025

Dos cadells de llop a Catalunya / Agents rurals

Preocupació entre els pagesos catalans per la primera llopada en 100 anys que ha aparegut a Catalunya. El sector assenyala que la reintroducció d'aquesta espècie "no són flors i violes" i reclama que es prenguin mesures de control per evitar acabi esdevenint una plaga. Des d'Unió de Pagesos i el Gremi de la Pagesia recorden que actualment només es contemplen indemnitzacions en cas que un llop mati el bestiar d'un ramat i, consideren, que cal establir un protocol que estableixi una densitat màxima a Catalunya. "Si s'implementa el llop hem d'estar preparats i tenir protocols, perquè si d'aquí a 10 anys s'han multiplicat, què farem", lamenta el membre del Gremi de la Pagesia, Josep Vall-Iloera.

Aquest dimecres es va conèixer la primera llopada en els darrers 100 anys a Catalunya. Un "fet històric" pel Govern que els pagesos veuen amb "incertesa i preocupació". "De la mateixa manera que celebren aquesta reproducció, el que cal fer és anar per feina i no esperar que hi hagi danys als ramats", assenyala el coordinador d'Unió de Pagesos a l'Alt Empordà, Xavier Frigola. En aquest sentit, des del sector lamenten que el Departament "només contempla" les indemnitzacions previstes en cas que el llop mati part d'un ramat. "Hem de mirar més enllà, asseure'ns a una taula i prendre mesures", assenyalen des d'UP.

Una posició que coincideix amb el Gremi de la Pagesia que també lamenta que "s'hagi reintroduït el llop". I és que el col·lectiu no considera que hagi estat una recuperació a partir de l'arribada voluntària de l'espècie a Catalunya, sinó que s'ha fet "per la porta del darrere".

Des del gremi carreguen contra el Govern perquè "no hi ha un protocol establert" quan l'animal ja ha arribat i criat. En aquest sentit, el membre de l'entitat Josep Vall-llosera ha recordat que els pagesos "ja pateixen els maldecaps" que genera la fauna salvatge que hi ha a Catalunya, com el senglar, el cabirol, el conill i també l'os.

Una de les mesures que es reclamen des del sector és establir una densitat màxima d'exemplars de llop perquè "no passi com en altres espècies". Vall-llosera demana "estar preparats i tenir clara la quantitat màxima que pot haver-hi a Catalunya". "Si d'aquí deu anys s'han reproduït com l'os, què farem", es pregunta.

Una mesura per protegir-se del llop, expliquen els pagesos, és comptar amb gossos mastí, emprats habitualment per guardar ramats. El problema, remarquen, és que pot ser incompatible amb l'accés a la natura per part d'usuaris, ja que aquesta raça pot arribar a atacar.

Crítiques a la coordinació entre departaments

Una altra de les crítiques dels pagesos per la recuperació del llop ha anat dirigida a la "falta de coordinació" entre els departaments de Territori i el d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Frigola assenyalava que això pot fer que des del mateix executiu "es vegi de maneres diferents" la recuperació del llop a Catalunya.

Cal tenir en compte que fins ara el llop era una espècie "extinta com a reproductora" a Catalunya, i que ara passa a ser "espècie reproductora i, per tant, protegida i amenaçada". Això, indiquen els experts, "canvia les coses".

En aquest sentit, el nou estatus implica la redacció, tramitació i aprovació d'un pla de recuperació de l'espècie, com preveu la normativa europea. En un comunicat, la Generalitat ha concretat que totes les mesures que prenguin a partir d'ara es faran de manera coordinada amb la Taula del Llop i els departaments implicats: Interior i Seguretat Pública, Territori, Habitatge i transició ecològica i Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Informació publicada al Diari de Girona. Dijous, 6 de novembre del 2025.

Neixen tres cries de llop entre l'Empordà i la Garrotxa: és la primera reproducció a Catalunya gairebé 100 anys després

La Generalitat, obligada ara a redactar un pla de recuperació per a l'espècie, assegura que és una "bona notícia" i que garantirà la coexistència amb els ramats

Guillem Costa - Barcelona / Figueres - 05 NOV 2025

Dos cadells de llop a Catalunya / Agents Rurals

Gairebé un segle després, una família de llops viu a Catalunya. Tres cries nascudes en llibertat a l'Alt Empordà confirmen la primera reproducció de l'espècie en territori català des de la primera meitat del segle XX. El que durant les dues últimes dècades havien estat només incursions esporàdiques d'exemplars procedents dels Alps francesos i italians es converteix ara en la presència estable d'una unitat familiar i no únicament d'individus divagants.

En els últims anys, el nombre d'exemplars que exploraven el turó català havia anat en augment. La majoria d'ells eren mascles. Però tot va canviar amb l'aparició d'una femella als voltants de la localitat de Cistella. La lloba va ser vista juntament amb un mascle l'octubre de 2024. Era la primera que es veia des de 2008. Ara, un any després, ha succeït el que la majoria d'experts veien com "probable": la parella de cànids s'ha reproduït i la femella ha donat a llum almenys tres cadells.

La nova família, encara poc nombrosa, marca una fita ecològica i simbòlica però també canvia la situació d'aquest carnívor a la comunitat autònoma. El llop ha deixat oficialment d'estar extingit com a animal reproductor a Catalunya i passa a ser una espècie en perill d'extinció. Això significa que la Generalitat haurà de redactar un pla de recuperació per a l'espècie i, alhora, garantir la coexistència d'aquests llops amb la ramaderia extensiva de cabres i ovelles.

El grau de protecció del llop va ser rebaixat a Europa per permetre algunes captures sempre que l'espècie estigui en un estat ecològic favorable. De moment, és evident que Catalunya, amb el primer cas de cria en un segle, encara no ha arribat a aquest escenari.

Daines, cabirols i porcs senglars

Els dos exemplars adults i els tres cadells, durant els últims mesos, han passat desapercebuts a la zona i han basat la seva dieta en la captura de daines, cabirols i fins i tot porcs senglars. De fet, des que aquesta família de llops existeix, no ha causat cap atac als ramats propers. Cal assenyalat que alguns dels pastors del territori, a la frontera entre l'Alt Empordà i la Garrotxa, després de patir baixes, van prendre mesures de protecció que els suposen una feina extra a l'hora de manejar els animals.

El cos d'Agents Rurals ha realitzat un seguiment exhaustiu de la parella i, finalment, el que en un principi tan sols eren indicis no confirmats és ara una realitat. Els petits llops, els primers nascuts a Catalunya des del retorn de l'espècie, tenen ja entre quatre i cinc mesos de vida i es troben en bon estat i ben alimentats.

La femella de llop amb cadells a la zona de l'Alta Garrotxa i l'Alt Empordà. / Agents Rurals

El Govern, que ja feia temps que treballava en un pla de gestió, haurà d'accelerar ara les inversions i els tràmits per tenir-lo llest i per compaginar-lo amb el pla de recuperació. Jordi Sargatal, secretari de Transició Ecològica, considera que la tornada del llop com a espècie reproductora és "una bona notícia" i defensa que es redoblaran les mesures perquè els ramaders puguin "convivre amb l'espècie" i ser compensats de forma

"ràpida i eficaç" quan es reproduïxin atacs.

Bateria de mesures

Les accions que emprengui l'Executiu català a partir d'ara aniran en dues direccions. D'una banda, cal protegir la seguretat d'aquesta família i evitar molèsties per part de curiosos i fins i tot aficionats a la naturalesa. Els Agents Rurals s'encarregaran de garantir la tranquil·litat dels llops i de continuar el seguiment.

Però en paral·lel, mentre s'elabora el document que ha de contribuir a preservar l'espècie i els seus hàbitats (molt diversos: s'adapta a la muntanya, camp, prats...), l'Administració llançarà una sèrie de mesures per reduir els danys a la ramaderia. De moment, es treballa perquè tots els pastors de zones on hi ha llops, encara que no hagin patit atacs, puguin accedir a ajuts per disposar de GPS i instal·lar tanques per tancar els ramats durant la nit. També s'ha plantejat crear un esquadró de voluntaris que dialogui directament amb els ramaders perquè rebin suport.

L'oposició del sector agrícola i ramader a la presència del llop és coneguda des de fa temps. No obstant això, l'animal ha arribat a Catalunya de forma natural per l'expansió de l'espècie a Europa i la Generalitat, com a òrgan competent en matèria de biodiversitat, té l'obligació d'afrontar aquesta gestió. Avui dia, a Catalunya hi ha una desena de llops aproximadament dels quals es té constància. La novetat és la confirmació de la primera parella des de la seva extinció i el naixement d'aquestes tres cries.

Informació publicada al setmanari Empordà. Dimecres, 5 de novembre del 2025.

Alliberen mig miler de tortugues als Ports per a consolidar la reintroducció de l'espècie

Joan Josep Carot - 2 de novembre de 2025

A la fotografia, un tècnic del Parc Natural dels Ports allibera un exemplar de tortuga mediterrània en una de les valls del massís. / Foto: Cedita

El Parc Natural dels Ports ha alliberat este mes d'octubre 461 exemplars de tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) en diverses valls de la zona baixa del massís, en el marc del projecte de reintroducció d'esta espècie en perill d'extinció iniciat l'any 2021. Amb esta actuació, ja són més de 3.500 les tortugues alliberades en este espai natural protegit distribuït entre les comarques del Baix Ebre, Montsià i Terra Alta.

Els exemplars procedixen del Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC), a Masquefa; del Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera, a Garriguella, i del Centre de Recuperació de Fauna de Canal Vell, a Deltebre. Algunes d'estes tortugues provenen de particulars que encara les mantenen com a animals de companyia, una pràctica que és il·legal des dels anys vuitanta, quan se'n va prohibir la comercialització. "Són animals que poden viure entre 70 i 80 anys, i encara avui hi ha persones que en tenen a casa seua sense saber que no està permès", explica Antoni Curcó, director del Parc Natural dels Ports.

El projecte inclou un seguiment exhaustiu per a avaluar la supervivència i adaptació dels exemplars reintroduïts. S'utilitzen dos tècniques principals que consisteixen en la captura i recaptura amb gossos ensinistrats i el seguiment amb emissors GPS instal·lats en alguns exemplars.

Un voluntari marca la closca d'una tortuga per a facilitar-ne el seguiment posterior. / Foto: Cedita

Segons Curcó, els resultats preliminars són encoratjadors. "Els primers indicis que tenim és que està anant prou bé. Ja hem detectat cries no marcades, nascudes dins del parc, la qual cosa confirma que les tortugues alliberades s'estan reproduint", apunta el director del Parc Natural. Tot i així, Curcó recorda que l'èxit real del programa només es podrà avaluar a llarg termini, ja que, "amb espècies tan longeves, els resultats es mesuren en dècades. Podrem parlar d'una població estable quan les tortugues s'autoreproduïxin i no calgui fer nous alliberaments".

Les tortugues s'han alliberat en valls de la part baixa del massís del Port, zones mediterrànies amb hiverns suaus i baixa presència d'activitat humana. Els responsables del parc eviten fer públiques les localitzacions exactes per a protegir l'espècie de possibles espolis.

El seguiment també permet identificar causes de mortalitat, com ara depredadors naturals (sobretot senglars), malalties o problemes d'adaptació d'exemplars provinents del captiveri. Malgrat estos factors, la taxa de supervivència es considera positiva pels responsables de la repoblació.

Voluntaris ambientals

El Parc ha implicat en el projecte voluntaris ambientals i empreses adherides a la Carta Europea de Turisme Sostenible. Estes col·laboracions són essencials durant el període de preparació i marcatge dels exemplars abans de l'alliberament. "Quan arriben les tortugues, se n'han de revisar centenars en poc temps. Els voluntaris ens ajuden a pesar-les, mesurar-les i marcar-les abans de portar-les al camp", detalla Curcó.

Des del Parc se recorda que la tortuga mediterrània és una espècie protegida i no s'ha de manipular ni traslladar en cas de trobar-ne una durant una excursió. Els visitants, si es topen o veuen algun exemplar, poden contribuir al seguiment enviant fotografies, coordenades i la data de la troballa al Parc Natural. "Si en troben una, que la deixin on és o, si està en perill, creuant una carretera asfaltada, la moguin a un lloc segur. A vegades la gent les agafa pensant que estan perdudes, però és millor no intervenir", recomana el director. "A Catalunya només queda una població salvatge a l'Albera i, per tant, tenim una obligació legal de recuperar esta espècie allà on s'havia extingit", afirma Curcó.

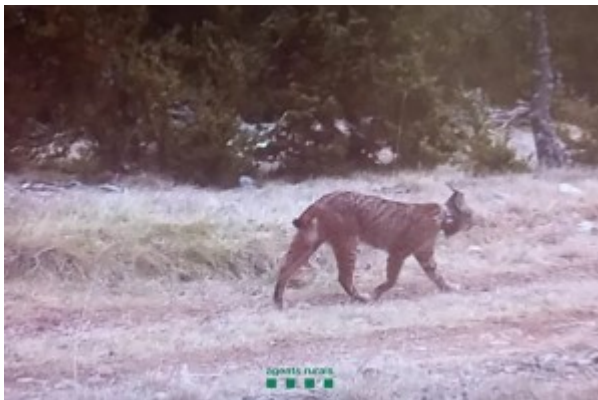
La tortuga mediterrània havia desaparegut del massís dels Ports, on antigament habitava de manera natural. El programa de reintroducció, impulsat pel Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat, s'està desenvolupant no només al massís dels Ports, sinó també als parcs naturals de la Serra de Montsant i del Cap de Creus. El projecte s'emmarca dins el Marc d'Acció Prioritària de la xarxa Natura 2000 a Catalunya i té com a objectiu restaurar una espècie emblemàtica i preservar la biodiversitat dels ecosistemes mediterranis.

Informació publicada al Setmanari L'Ebre. Diumenge, 2 de novembre del 2025.

La reintroducció del linx ibèric a Lleida podria convertir-se aviat en realitat: "seria positiu", segons la Generalitat

El secretari Jordi Sargatal diu que no limitarà activitats de cultiu. La mesura combatria la plaga de conills, afirma

Esmeralda Farnel LLEIDA | 28.10.2025

Imatge del linx que van captar les càmeres dels Rurals al maig. - AGENTS RURALS

La reintroducció del linx ibèric a les comarques lleidatanes podria convertir-se en realitat pròximament, segons declaracions del secretari de Transició Ecològica, Jordi Sargatal, en una visita recent a Aiguestortes. El projecte, que va afrontar diversos obstacles en els últims anys, segueix amb perspectives positives malgrat les divergències sorgides anteriorment amb el sector agrari.

Sargatal va dir que està "convençut que seria positiu" implementar la reintroducció d'aquest felí, destacant el seu paper com a gran depredador natural de la plaga de conills que afecta diverses comarques del pla de Lleida. "Hi va haver divergències amb Revolta Pagesa, però crec que

acabaran convençuts que es pot reintroduir sense que hi hagi afectació en les activitats agrícoles, ni generar afectacions negatives ni limitar les activitats", va dir. El mes d'abril passat, el secretari de Transició Ecològica ja va mostrar la seua aposta per la reintroducció de l'animal a Lleida encara que ho va fer després que Agricultura hi renunciés. El Govern va dir després que només es farà quan el sector hi estigui d'acord.

"Sempre dic que la conservació està condemnada a conviure amb el món rural, i tots dos poden beneficiar-se mútuament". Va apostar per solucions naturals per controlar les plagues, situant el linx com a aliat estratègic. "Crec que les solucions a les plagues de conills a Lleida seran solucions naturals i el linx és una gran solució", va assenyalar.

Sargatal va fer referència a l'exemplar de linx procedent de Sevilla que va recórrer la Península fins a arribar a Catalunya. "És una demostració natural" que la presència del felí no genera problemes i pot integrar-se a l'ecosistema català. "Si no ho fem nosaltres, ja estan venint sols i han creuat tota la Península per ajudar els catalans a convèncer-se que amb el linx no passa res negatiu." El cap de setmana, agricultors de l'Urgell van denunciar una altra campanya marcada pels danys dels conills, amb una creixent densitat i camps arrasats.

Informació publicada al diari Segre. Dimarts, 28 d'octubre del 2025.

El Pirineu català recupera la proposta d'alliberar exemplars de linx boreal

El projecte, que no va arribar a consolidar-se l'any 2016, busca avaluar les opcions de reintroduir una espècie desapareguda el 1930

La idea haurà de ser estudiada primer pel Parc Natural de l'Alt Pirineu i després per la Generalitat, abans d'arribar al Ministeri per a la Transició Ecològica

Guillem Costa - 04 D'OCT. 2025

Un linx boreal a Alemanya / Wikipedia Commons

Fa gairebé cent anys que el linx boreal (*Lynx lynx*) va desaparèixer de Catalunya, principalment a causa de la persecució humana, la pèrdua d'hàbitat i la disminució de preses. L'últim exemplar conegut va ser abatut l'any 1930, i la seva pell va ser exhibida al Ripollès. Ara, dues entitats del territori proposen recuperar la iniciativa de 2016: alliberar exemplars d'aquest felí al Parc Natural de l'Alt Pirineu en una prova pilot per avaluar la viabilitat d'una futura reintroducció.

El linx boreal és un dels grans depredadors d'Europa. Tot i estar amenaçat, en els darrers anys s'ha expandit lleugerament. La població més propera a Catalunya és a França, al massís del Jura, on viuen prop de 150

exemplars.

Les entitats Amics del Parc Natural de l'Alt Pirineu i ADLO Pirineu volen aprendre de l'experiència fallida que no va prosperar fa nou anys al Val d'Aran. Segons ha pogut saber El Periódico, la seva proposta no consisteix a "deixar anar linxs sense fonament", sinó a dissenyar un pla de viabilitat per estudiar quines conseqüències tindria la reintroducció d'una espècie que, com el linx ibèric, antigament habitava el territori català.

Mascles esterilitzats

La idea inicial és alliberar mascles esterilitzats —que podrien procedir de Romania, com ja s'havia previst el 2016— i monitoritzar els seus moviments i l'impacte sobre els ecosistemes pirinencs.

"L'objectiu és comprovar com la seva presència influeix en l'equilibri entre depredadors i preses", explica Jordi Canut, membre de la plataforma Amics del Parc Natural de l'Alt Pirineu. "El linx boreal s'alimenta principalment de cérvols joves i cabirols, tot i que també pot caçar isards o muflons", afegeix. En els últims anys, aquestes espècies d'ungulats han crescut notablement al bosc català.

A més de controlar les poblacions d'herbívors, el linx boreal també tendeix a desplaçar mesodepredadors com guineus, fagines o martes, que exerceixen una forta pressió sobre el gall fer, un ocell en perill crític d'extinció als Pirineus. "La presència d'un carnívor com el linx europeu podria contribuir a millorar la supervivència dels polls de gall fer", assenyala Canut.

El pla pilot seria, per tant, una alliberació i no una reintroducció plena, ja que es començaria amb exemplars sense capacitat reproductiva. "Hauria d'estendre's durant un temps i analitzar al detall els resultats abans de valorar si convé introduir mascles fèrtils o femelles", apunta l'expert.

Segons Canut, hi ha diverses zones d'alta muntanya dins del parc que podrien ser òptimes per a una primera prova, especialment àrees aïllades, amb presència de galls fer i poca activitat ramadera.

El linx europeu no sol generar conflictes amb la ramaderia, però si es produís algun atac, s'hauria de compensar econòmicament. A les zones estudiades hi ha més vaques i cavalls que cabres, de manera que el risc de conflicte amb pastors seria mínim.

Un procés llarg i consensuat

El procés administratiu tampoc no és senzill. Segons explica Canut, una entitat hauria de redactar un esborrany del pla i presentar-lo al parc natural. Després, aquest el traslladaria a la Generalitat, que si hi dona suport, el Ministeri per a la Transició Ecològica en faria l'estudi final. Com passa amb el linx ibèric, el Ministeri no valorarà la proposta sense l'aval previ de la comunitat autònoma.

Després que la junta dels Amics del Parc Natural de l'Alt Pirineu hagi avalat la iniciativa, s'espera que en les pròximes setmanes es presenti formalment al comitè de direcció del parc.

La reintroducció del linx boreal a Catalunya encara es veu llunyana. Les entitats insisteixen en avançar lentament i amb avaluacions rigoroses. El context polític tampoc és menor: tot i la voluntat del Govern de reintroduir el linx ibèric a les comarques de Lleida, l'oposició d'una part del sector agrícola va bloquejar el pla, actualment aturat. El linx ibèric, a diferència del boreal, s'alimenta principalment de conills.

El linx boreal, en canvi, ocupava zones més muntanyoses i no compartia hàbitat amb l'ibèric, de manera que no hauria de generar la mateixa polèmica. Des d'ADLO Pirineu es recorda que el felí històricament present al Pirineu era el linx boreal, no l'ibèric, i es defensa la importància de mantenir aquesta memòria biològica en els projectes de restauració ecològica.

Curiosament, el linx ibèric anomenat "Secreto", que va fer una incursió a Catalunya, es va deixar veure en una zona de muntanya amb hàbitat més propi del linx boreal. Fa sis anys, quan va néixer en captivitat un cadell de linx boreal al centre MónNatura Pirineus, la Generalitat ja va destacar que es tractava d'una espècie autòctona, tot i que extingida.

Informació publicada al Diari de Girona. Dissabte, 4 d'octubre del 2025.

Detecten per primer cop la presència d'un linx ibèric al Pirineu

L'animal ha estat enregistrat a prop de França per una càmera de seguiment que monitoritza la presència de l'os bru i el llop a la zona

Redacció - 09.09.2025

Vídeo: ADLO Pirineu

L'Associació per la Defensa del Llop i l'Os al Pirineu (ADLO Pirineu) ha detectat per primer cop la presència d'un linx ibèric (*Lynx pardinus*) al Pirineu, a prop de la frontera amb França. Així, l'animal ha estat enregistrat a través d'una de les càmeres de seguiment que hi ha instal·lades a la zona per monitoritzar la presència de l'os bru i el llop. Des de l'entitat, a través d'un comunicat, han destacat que el fet d'haver captat un exemplar de linx en aquesta àrea suposa una "fita històrica per a la conservació de la fauna sensible al territori", tenint en compte que fins ara no se'n tenia constància documentada de la seva presència.

De fet, l'espècie que es podia trobar al Pirineu era el linx boreal (*Lynx lynx*), desaparegut fa dècades.

Des d'ADLO Pirineu afirmen que, probablement, es tracta d'una de les deteccions de linx ibèric a major altitud de la península Ibèrica, ja que la càmera de fototrampeig està situada a gairebé 1.750 metres d'altitud, al Pirineu axial i a set quilòmetres de la frontera amb França. Es tracta d'una zona, segons han detallat des de l'entitat, amb presència de llebres, isards, cabirols i altres ungulats, a més de marmotes.

El desplaçament del linx ibèric seria poc habitual en l'espècie, tenint en compte que l'ha fet un animal de 4 anys procedent de la serra nord de Sevilla. La seva detecció es va produir a l'abril, tot i que la càmera no va ser revisada fins aquest estiu. També va ser enregistrat en vídeo en un altre dispositiu proper, en el qual es veu caminant durant la nit.

La detecció del linx ibèric confirma el Pirineu com a hàbitat potencial i reforça la necessitat urgent d'impulsar la seva reintroducció i conservació, segons han expressat des d'ADLO Pirineu. Afegeixen que, amb la seva presència, es posa de manifest que, en un context de canvi climàtic, tant les Terres de Lleida com determinades valls pirinenques poden esdevenir ecoregions adequades per a l'espècie.

Demanen un pla de reintroducció del linx

A més de ser un símbol de biodiversitat, l'espècie ha tingut històricament un paper clau com a depredador natural de conills, que representen prop del 90% de la seva dieta. Aquest fet ofereix una alternativa ecològica i sostenible a l'actual problema de la sobrepoblació d'aquests animals en zones com les Terres de Lleida. En aquest sentit, des de l'entitat consideren "inacceptable" que encara es promogui l'ús de verins per controlar-les. Així, lamenten que a més de ser una "pràctica cruel i provisional", també "posa en risc la salut d'altres espècies amenaçades i la qualitat dels ecosistemes".

Des d'ADLO Pirineu demanen l'inici "immediat" d'un programa pilot de reintroducció del linx ibèric a les zones més afectades per la sobreabundància de conills. Així, argumenten que és una mesura "avalada per la ciència" i que "pot oferir una solució natural a un problema que afecta la pagesia". Cal tenir present, detallen, que segons diversos estudis "els danys que pot causar un linx a la ramaderia no són majors que els danys que pot causar una guineu, una geneta o una fagina".

L'entitat també al·lega que, en altres comunitats autònomes, la presència del linx ha actuat com a motor per a la creació de noves empreses especialitzades, convertint-se en un dels factors que han impulsat l'ocupació en sectors com la restauració i l'ecoturisme. D'aquesta manera, conclouen que es tracta d'una espècie "absolutament compatible amb l'activitat primària de cada territori i, alhora, d'un símbol de biodiversitat amb una àmplia acceptació social".

Informació publicada al diari Segre. Dimarts, 9 de setembre del 2025.

Arriben als Aiguamolls de l'Empordà els primers ibis ermitans per quedar-s'hi

L.A – Peralada - - 24 juny 2025

Alguns dels primers ibis ermitans amb una de les cuidadores FUNDACIÓ ALIVE.

Moment culminant del projecte de reintroducció als aiguamolls de l'Empordà de l'Ibis Ermità (*Geronticus eremita*), au extingida al territori, de la Fundació Alive: aquest matí han arribat els primers exemplars que viuran de manera estable al parc natural.

Segons ha informat la fundació en un comunicat, un grup de 15 ibis ermitans juvenils i 4 polls de només dues setmanes van sortir ahir des del Centre de Conservació de Biodiversitat del Zoobotánico de Jerez, on havien estat criats a mà des del seu naixement, cap a l'Empordà. El transport s'ha fet de nit "per respectar els seus ritmes naturals d'alimentació i reduir l'estrès del viatge", s'explica. Aquest matí tots els indi-

vidus han arribat sans i estalvis al nou aviari enmig de les closes dels Aiguamolls. Abans, però, se'ls ha col·locat les anelles identificatives, a més d'un GPS que permetrà la seva geolocalització en qualsevol moment.

Des de la Fundació Alive subratllen que la instal·lació que ara acull els ibis ermitans als Aiguamolls de l'Empordà ha estat construïda amb les indicacions tècniques dels experts gaditans i del Zoo de Barcelona.

Acompanyant els ocells, també han arribat tres professionals per donar suport a l'equip d'Alive i als voluntaris del projecte durant els primers dies de l'aclimatació dels ocells a la seva nova llar. Ara, els ibis ja descansen al seu nou espai, mentre els voluntaris, degudament formats, inicien les tasques de cura i seguiment.

Detalls del projecte

A principis del mes d'abril, la Fundació Alive va anunciar el projecte per reintroduir l'Ibis Ermità al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà gràcies a un acord a què havia arribat amb la Sociedad Gaditana de Historia Natural.

Segons destaca la fundació, el nou centre de reproducció de l'ibis ermità als Aiguamolls és a mig camí entre els dos grans projectes de conservació i reforç d'aquesta espècie: a Àustria, on s'hi troba el Waldrapp Team, que promou la recuperació de la seva migració natural, i el proyecto Eremita, a Andalusia, que en fomenta la reproducció i alliberament al sud de la península ibèrica.

El mètode per a establir aquesta nova població empordanesa es basa en l'experiència del Proyecto Eremita. Aquesta metodologia treballa en la unió de dos grups de pollets d'ibis: els criats a mà per humans adoptius i els criats pels seus progenitors naturals procedents de zoos. Els dos grups d'ocells s'uneixen en una gàbia d'aclimatació durant uns mesos per tal de fixar els individus a la zona abans de ser alliberats.

Pel bon desenvolupament del projecte, és molt important que la gàbia d'aclimatació es trobi en una zona amb pastures i bestiar, que és l'hàbitat preferit dels ibis ermitans. Per això, el projecte s'estableix en un paratge de l'interior del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, en una zona amb diversos ramats de vaques i cavalls en règim ecològic i que pasturen en extensiu tot l'any.

Col·laboradors

Aquest projecte de reintroducció rep el suport del Zoo de Barcelona, el Centre de Recuperació de Fauna dels Aiguamolls, el mateix Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, la Generalitat de Catalunya, la Sociedad Gaditana de Historia Natural, l'Ajuntament de Jerez i el Zoobotánico de Jerez, i la Junta d'Andalusia. A més, Endesa ha col·locat dispositius protectors d'avifauna a quaranta torres elèctriques de mitjana tensió amb l'objectiu d'afavorir la reintroducció i contribuint, així, a la seva conservació global. El projecte també compta amb la col·laboració d'un ampli equip de voluntaris i empreses del territori compromeses amb la conservació de la fauna.

Des de la Fundació Alive es destaca que, amb aquesta iniciativa, els Aiguamolls de l'Empordà es consoliden com "un espai clau per a la recuperació d'espècies amenaçades i la defensa del patrimoni natural del país".

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dimarts, 24 de juny del 2025.

Endesa adapta 40 torres elèctriques per afavorir la reintroducció de l'ibis eremita a Catalunya

Es tracta d'un tipus d'au que es va donar per extingida de la conca mediterrània durant més de 300 anys

Sílvia Oller – Girona -

L'ibis eremita, una au amenaçada, va desaparèixer completament dels països de la conca mediterrània durant més de 300 anys. No va ser fins a la dècada del 1990 quan es va anar recuperant la població a Europa fins a assolir els 2.000 exemplars gràcies a la cria controlada en zoològics d'Àustria, Alemanya i Cadis.

A Catalunya, el departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica està impulsant, de la mà de la Fundació Alive, amb seu a l'Escal, un projecte per repoblar els Aiguamolls de l'Empordà amb aquesta espècie. Es podrien alliberar els primers exemplars criats a la zona el proper any.

Per protegir aquesta espècie, evitant morts per electrocució durant els desplaçaments que realitzen cada any des d'Àustria fins a la zona de Janda, a Cadis, on viu una comunitat sedentària, la companyia Endesa ha adaptat quaranta torres elèctriques de l'Alt Empordà.

Operaris adapten una de les torres elèctriques de Pau (Alt Empordà). Endesa

Els operaris han col·locat dispositius de protecció d'avifauna en suports ubicats a Peralada i Pau, en el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Una zona que és

lloc de pas per a aquestes aus en la seva ruta migratòria entre Àustria i Andalusia.

L'objectiu, tot i això, és reforçar la població en aquest territori, establint a l'Empordà "una població viable i autosostenible". La Fundació Alive col·locarà un aviari d'aclimatació al parc, on es realitzarà la cria i s'alliberaran els ocells de forma progressiva.

Els exemplars adults d'ibis eremita tenen el cap calb i d'un to vermellós. Bernat Garrigós

Les feines d'adaptació de les torres per part dels operaris d'Endesa van començar a l'abril i està previst que finalitzin al maig. En total, la companyia invertirà uns 100.000 euros per minimitzar el risc d'electrocució.

Els dispositius aïllants redueixen aquell risc. En el cas de l'ibis eremita, es protegeixen els cables amb un folre de tres metres de longitud i més enllà de l'habitual per prevenir qualsevol tipus de risc, ja que volen en grup i reposen sobre les torres elèctriques de forma compacta.

La mesura, explica l'empresa, beneficiarà també moltes altres espècies presents a la zona com la cigonya blanca, ocells rapinyaires, agrons o altres ocells de gran envergadura que nidifiquen, hivernen o migren als Aiguamolls de l'Empordà.

En aquesta zona hi ha dos tipus diferents d'ibis. Per una part, hi ha el capó real, un ocell d'uns 700 grams de pes que habita en grup de més d'un centenar d'exemplars en els Aiguamolls i arrossars de la comarca. L'altra espècie és l'ibis eremita, un ocell molt rar i amenaçat, de més mida que el capó real. Els exemplars adults es caracteritzen per tenir el cap calb i d'un to vermellós, mentre que els joves el tenen plomat fins al segon any de vida.

L'objectiu de la mesura és minimitzar el risc d'electrocució d'unes aus que en la seva ruta migratòria entre Àustria i Andalusia passen per l'Empordà

L'ibis eremita va arribar a ser una de les espècies més amenaçades del planeta. Amb només 220 individus, va ocupar durant anys una posició crítica en la llista vermella d'espècies amenaçades de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN) que la considerava un tipus d'au "críticament amenaçada".

Posteriorment, la seva població es va recuperar fins als 900 exemplars i, gràcies a dos projectes de reintroducció europeus, va avançar l'any 2018 posicions en aquesta escala d'aus amenaçades per l'UICN.

Informació publicada al diari La Vanguardia. Divendres, 16 de maig del 2025.

“És un error no reintroduir el linx”

Crítiques ecologistes

R.M.B. – Barcelona -- 26 febrer 2025

Jaume Grau, portaveu d'Ecologistes en Acció J. RAMOS.

Col·lectius de defensa del medi ambient com ara Ecologistes en Acció i ADDA alerten que algunes mesures compreses en l'acord entre la Generalitat i el Gremi de la Pagesia representen un perill per a la biodiversitat de Catalunya. La gestió de la fauna i l'aturada temporal de la constitució de l'Agència de la Natura són alguns dels aspectes més controvertits de l'acord, segons Ecologistes en Acció. Jaume Grau, portaveu de l'entitat, assegura: “Podem entendre la preocupació del govern per intentar donar resposta a la situació de la pagesia, i per tant entenem que cal establir mesures per garantir la seva viabilitat. Però pensem que és un error gravíssim plantejar mesures que van contra la conservació de la biodiversitat.” Grau es refe-

reix a la gestió de la fauna salvatge, que inclou l'ús de fosfor d'alumini per lluitar contra la sobrepoblació de conills —és un “biocida peril·losíssim que massacrà indiscriminadament conills”, segons l'entitat— i la negativa a la reintroducció del linx a la natura. “És un error renunciar a la reintroducció del linx, perquè el linx és important per si mateix i, si a més a més contribueix al control de determinats rosegadors com el conill, és positiu.” L'equilibri de les espècies és un benefici per a la pagesia, segons defensa Ecologistes en Acció. “Pel que fa als conills, s'ha d'analitzar per què es produeixen aquestes explosions poblacionals. La relació amb la caça indiscriminada i massiva de guineus és bastant clara”, diu, referint-se a aquest depredador. Tant el Gremi de la Pagesia com Unió de Pagesos defensen l'equilibri de l'ecosistema, i alerten que la sobrepoblació de certes espècies justament el trenca i que cal un control perquè causen un problema social. No són partidaris de fer-ho amb espècies com el linx. “Les reintroduccions que hem viscut sempre hi han afegit un problema més”, assegura Raquel Serrat, coordinadora nacional d'Unió de Pagesos.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dimecres, 26 de febrer del 2026.

La població d'animals salvatges cau un 28% a Catalunya: «Peixos i papallones pateixen descensos dràstics»

Cada any es perden, de mitjana, un 1,5% dels exemplars presents en els diferents hàbitats

Guillem Costa - 05 FEB 2025

La població d'animals salvatges cau un 28% a Catalunya / El Periódico

El drama no s'accelera però persisteix. Aquest és el balanç del nou informe sobre l'estat de la biodiversitat a Catalunya, un treball important que es publica cada dos anys i que ofereix una radiografia detallada de la crisi ecològica. La població d'animals salvatges han caigut un 28% durant els últims 20 anys. Això significa que cada any, de mitjana, es perden un 1,5% dels exemplars presents en els diferents hàbitats. Es tracta d'un declivi que no cessa però que tampoc va a pitjor. El problema, admet la Generalitat, és que aquesta estabilització no serveix i és necessari invertir la direcció de la corba.

«Conservar la natura és urgent i interessa a tothom, perquè no fer-ho tindrà costos econòmics i socials» Jordi Sargatal — Secretari general de Transició Ecològica.

Les dades recollides per l'observatori de patrimoni natural i la biodiversitat s'han utilitzat per calcular l'anomenat índex de planeta viu (LPI, de l'anglès 'living planet index'). Aquest indicador estima que en 50 anys la pèrdua d'individus silvestres de les 5.495 espècies monitoritzades ha sigut d'un 73%.

Quines són les espècies que més pateixen? Hi ha dos grans grups que presenten una disminució del 40%: d'una banda, els animals lligats a ambients agrícoles i prats, que pateixen les conseqüències de l'agricultura intensiva, i d'altra banda, els que viuen en rius, aiguamolls i tot tipus d'aigües continentals, que han de lidiar amb la sobreexplotació dels recursos hídrics i la mala qualitat de l'aigua. En canvi, les espècies típiques dels boscos es redueixen en un 15%, un percentatge menor.

Papallones i peixos

En concret, el descens més radical afecta les papallones diürnes i els peixos. Lepidòpters com la turquesa mediterrània (*Glaucopsyche melanops*) i l'escac ferruginós (*Melanargia occitanica*), habituals en espais oberts, cada vegada més escassos davant el creixement de boscos joves i densos, es troben en greu perill. Dos dels peixos que estan en regressió són el sarg comú (*Diplodus sargus*) i el barb de l'Ebre (*Luciobarbus graellsii*). Tant les papallones com els peixos són «espècies semàfor» que reflecteixen el deteriorament d'ecosistemes al complet.

També és cert que alguns animals, entre els quals diversos mamífers, estan augmentant. L'os bru (*Ursus arctos*) i el teixó (*Meles meles*) s'han recuperat en els últims anys. No obstant, també hi ha mamífers que retrocedeixen, com el ratolí de camp (*Apodemus sylvaticus*) i diversos ratpenats. En alguns casos no s'ha pogut determinar si una espècie està incrementant la seva població o no. Això ha passat, per exemple, amb la granota vermella (*Rana temporaria*), un amfibi present a les muntanyes.

Aquest any per primera vegada s'hi han inclòs algunes espècies marines, però encara és aviat per extreure tendències representatives, ja que era la primera vegada que se n'analitzaven les poblacions.

Treball urgent

«Conservar la natura és urgent i interessa a tothom, perquè no fer-ho tindrà costos econòmics i socials», adverteix Jordi Sargatal, el secretari general de Transició Ecològica del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica. «L'LPI és un marcador clau perquè és consistent en el temps», reconeix el secretari general. «Són necessaris objectius ambiciosos i polítiques que reverteixin la tendència», afegeix.

Sargatal es compromet a posar en marxa les «eines necessàries» per canviar la situació: «A la conselleria treballem per tenir la llei de la natura a mitjans del 2025 i posarem en marxa l'Agència de la Natura a principis del 2026». Tant aquesta llei com l'agència, un pla que ha generat controvèrsia per l'oposició de certs sectors productius del món rural, han de servir per relançar les polítiques ambientals del Govern, que també ha anunciat la declaració de nous parcs naturals i la reintroducció d'algunes espècies.

Els científics especialitzats en la conservació, no obstant, esmenten que el més important és aprofitar les possibles reintroduccions o els plans de recuperació específics per restaurar els hàbitats més amenaçats. El nou reglament de Restauració de la Natura ja en vigor a la Unió Europea exigeix mesures que demostrin que s'aconsegueixen millores destacades.

Lluís Brotons, coordinador científic de l'observatori del patrimoni natural i la biodiversitat a Catalunya posa el focus sobre la pressió humana: «Malgrat que s'estan portant a terme accions de conservació i protecció, creixen les amenaces sobre el medi natural». Aquesta paradoxa obliga els responsables polítics no només a avançar en els plans de conservació pendants per a les espècies en perill d'extinció, sinó també a desenvolupar polítiques que protegeixin els ecosistemes i n'evitin la degradació.

Informació publicada al diari Regió 7. Dimecres, 5 de febrer del 2025.

El departament de Territori allibera cinc turons europeus al Baix Ter

Marc Salgas – ULLASTRET - 11 novembre 2024

Un exemplar de turó europeu alliberat en un camp del Baix Ter ALEIX FREIXAS / ACN.

El Departament de Territori ha alliberat cinc turons europeus a la zona del Baix Ter per tal d'ajudar a la recuperació d'aquesta espècie a la zona. Segons ha informat l'ACN, aquest dilluns s'han portat fins al mig d'uns camps tres femelles i dos mascles en unes caixes provinents dels centres de conservació de la fauna de Camadoca. Aquesta acció forma part del projecte TuroCat, impulsat pel Govern, conjuntament amb altres entitats. A banda de la reintroducció d'aquest animal al Baix Ter, el Departament també alliberarà turons a l'espai Raimat Natura de Lleida i a la zona de l'Albera. En total hi haurà una vintena d'exemplars criats en els centres de fauna que es retornaran al medi natural.

La població del turó europeu a Catalunya ha anat disminuint a mesura que passen els anys per diversos motius. Es contempla que els ha afectat pesticides, la hibridació amb la fura, la destrucció del seu hàbitat i també els atropellaments d'aquests animals. Això ha fet que les poblacions d'aquesta espècie hagin caigut fins a nivells alarmants i, de fet, està en perill d'extinció a Catalunya. Ara, el Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica vol revertir la situació amb l'alliberament d'aquests animals en determinats punts.

Es fa en zones on fins ara hi havia coneixement que hi habiten turons europeus. Un dels punts més importants és la zona del Baix Ter. Per això aquest dilluns, el Govern ha deixat anar cinc exemplars de turó europeu en un camp d'aquesta zona rural. La idea és que aquests dos mascles i les tres femelles alliberades contribueixin al creixement de la població.

El director general de Polítiques Ambientals i Medi Ambient, Marc Vilahur, agafa una de les caixes amb un turó europeu per alliberar-lo al Baix Ter ALEIX FREIXAS / ACN.

Per al director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural, Marc Vilahur, els turons europeus tenen un paper important perquè "són depredadors de petits mamífers" i això permetrà mantenir a ratlla la població d'alguns mamífers que s'ha dis-

parat últimament.

Ara, es preveu alliberar altres exemplars a la zona de l'Albera i també a l'espai Raimat Natura de Lleida, on també hi ha poblacions d'aquests turons. Aquesta acció s'emmarca en el projecte TuroCat, que està impulsat pel Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, conjuntament amb el Zoo de Barcelona, l'associació Trenca, l'Associació de Defensa i Estudi de la Fauna i Flora Autòctona, i el grup de recerca WildCoM de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els turons alliberats aquest dilluns han estat criats en el centre de conservació de fauna de Camadoca, que conjuntament amb el Centre de Fauna Salvatge del Pont de Suert són els únics punts de cria d'aquests animals a Catalunya. Des del 2021, quan va començar el projecte, ja han nascut 62 individus. En els centres de fauna aquest 2024 n'han nascut 20 (9 mascles i 11 femelles). De tots ells, se n'alliberaran 17 i la resta seran els reproductors per mantenir la cria de turons europeus.

De fet, Vilahur ha anunciat que caldrà vigilar aquests exemplars alliberats i més endavant portar-n'hi més per garantir que la població segueix creixent en les tres úniques ubicacions on a dia d'avui hi ha constància que hi hagi turons europeus.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dilluns, 11 de novembre del 2024.

El xoriguer petit torna al Parc Natural de cap de Creus

L'ocell rapinyaire migrador reapareix en un penya-segat després de 35 anys gràcies al 'hacking', una tècnica de nidificació

L'au és una espècie autòctona salvatge catalogada a Catalunya com a vulnerable

J. Ferrer – girona - 17 agost 2024

El xoriguer petit ha tornat a criar de manera salvatge al Parc Natural de cap de Creus per primer cop en 35 anys. Es tracta d'un rapinyaire migrador que passa l'hivern a l'Àfrica i torna a l'època de cria, a la primavera. Segons ha informat l'agència ACN, es va extingir de la zona a finals dels anys 80. Ara, un projecte de reintroducció amb una tècnica anomenada hacking, que consisteix en criar pollets

perquè identifiquin el paratge com el lloc del seu niu habitual i alliberar-los, ha tingut efecte i han trobat un niu en un penya-segat. “És una molt bona notícia confirmar la nidificació d'aquesta espècie després de molts anys d'absència”, ha afirmat el director del Parc, Ponç Feliu, que espera que “es pugui anar consolidant una població” de xoriguer petit al cap de Creus.

Cries de xoriguer petit en un niu abans de reintroduir-los al parc natural de cap de Creus, on ha reaparegut després de 35 anys. ACN / CEDIDA PARC NATURAL CAP DE CREUS.

El xoriguer petit és un rapinyaire migrador que havia estat un habitant freqüent a Catalunya, sobretot en èpoques estivals. L'arribada a les zones de cria comença a finals de febrer, on s'hi està fins a mitjans setembre, que és quan emprèn el viatge per passar l'hivern a l'Àfrica. La presència d'aquestes aus com a nidificant al país, però, va desaparèixer a finals dels anys 80.

El director del Parc Natural de cap de Creus, Ponç Feliu, detalla que el xoriguer petit s'havia extingit perquè és una espècie “molt sensible a les pràctiques agrícoles” que poden ser “problemàtiques” com ara l'ús d'insecticides o pesticides: “S'alimenta

sobretot de petits insectes invertebrats i, per tant, eliminar-los dels hàbitats on nidificava va suposar que no trobés prou aliment”.

També van jugar contra la pervivència de l'espècie aquí altres factors, com la presència de depredadors dels nius, com gats, fagines i altres carnívors, o la pèrdua dels llocs idonis per a la nidificació. Això va provocar que hi hagués “una regressió molt gran” de l'espècie tant a Catalunya com al conjunt d'Europa. A Catalunya, el xoriguer petit està inclòs al Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada com a espècie vulnerable.

Caixes-niu i alliberats

Per revertir la situació i recuperar la presència del rapinyaire, es va posar en marxa un projecte de cria i reintroducció del xoriguer petit a Catalunya. Ponç Feliu concreta que utilitzen una tècnica anomenada hacking que consisteix en criar pollets de xoriguer petit en caixes niu artificials, alimentar-los i, quan ja és possible, alliberar-los a la natura. “Ells relacionen aquest espai amb el seu territori habitual, com si haguessin nascut en aquest indret, i, quan són adults, se'n van a l'Àfrica i tornen la següent primavera o els anys següents, nidifiquen en aquest espai”, ha concretat el director del Parc Natural.

Gràcies al programa de reintroducció, actualment hi ha parelles nidificants repartides entre Ponent i les comarques gironines. Mai fins ara, però, havien detectat que el xoriguer petit hagués criat de manera salvatge en aquesta zona del cap de Creus des que és Parc Natural.

Ponç Feliu ha detallat que, durant una sortida al medi natural al litoral del parc en el marc d'un altre projecte, van veure dos adults de xoriguer petit que entraven i sortien d'un forat. Així, han pogut confirmar la nidificació segura de l'espècie dins el Parc Natural “després de molts anys d'absència”. “Per criar necessita llocs inaccessibles als depredadors com penya-segats litorals i tenir aliment a prop, i ho han trobat aquí”, afegeix el director, que remarca que és una molt bona notícia poder confirmar la nidificació salvatge del xoriguer petit al parc 35 anys després.

El Parc Natural té instal·lades caixes niu per reintroduir espècies a la seu, a Vilajuïga, i a través del hacking també estan treballant per consolidar poblacions d'altres espècies com l'òliba, també espècie autòctona protegida inclosa en la categoria de 'vulnerable'.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dissabte, 17 d'agost del 2024.

Sis-cents tritons se sumen a la reintroducció al Montseny

T. Márquez – Montseny - 27 maig 2024

Imatge d'un tritó del Montseny, considerat l'amfibi més amenaçat de l'Europa occidental ENCAT.

El Departament d'Acció Climàtica, el Zoo de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Diputació de Girona, Forestal Catalana i el Zoo de Chester ha dut a terme, aquesta setmana, la darrera de les accions per reintroduir el tritó del Montseny (*Calotriton arnoldi*) i recuperar l'espècie al seu hàbitat natural. En concret, les darreres setmanes, s'han alliberat 600 exemplars (354 de joves i 266 larves) en diferents torrents del parc natural. Unes actuacions que, alhora, donen continuïtat al projecte europeu LIFE Tritó Montseny, que entre el 2006 i el 2022 va contribuir a la conservació d'aquest amfibi,

considerat el més amenaçat de l'Europa occidental. Els exemplars provenien del centre de fauna de Torreferrusa i del Pont de Suert (Generalitat de Catalunya), el Zoo de Barcelona, el Centre de Recerca i Educació Ambiental de Calafell (CREAC) i el Zoo de Chester, tots amb programes propis de cria o de creixement de les larves d'aquest amfibi. Amb aquestes noves reintroduccions, ja són més de 3.000 els exemplars de tritó del Montseny alliberats al seu hàbitat natural des del 2010.

L'objectiu prioritari de la cria en captivitat i la posterior reintroducció de tritons del Montseny és, d'una banda, mantenir un reservori genètic que garanteixi el futur de l'espècie i, de l'altra, ampliar la seva àrea de distribució, que actualment es limita a 8 torrents del Montseny que sumen 12 kilòmetres.

Els alliberaments s'han fet en 8 torrents més i, tot i que encara és aviat per confirmar la seva consolidació, sí que es pot afirmar que l'increment de la distribució de l'espècie és una de les mesures més efectives per garantir-ne la recuperació. La tasca continua ha permès constatar la bona evolució, al medi natural, dels tritons nascuts en captivitat. Això reforça les possibilitats de supervivència dels exemplars reintroduïts.

Segons destaquen els experts, les primeres poblacions de tritó del Montseny es van descobrir el 1979 per atzar i, inicialment, es va pensar que pertanyien a una espècie molt semblant i propera, el tritó pirinenc (*Calotriton asper*). A finals del 2005, alguns estudis científics de morfologia i genètica van poder establir que aquestes poblacions eren, en realitat, una altra espècie que havia passat desapercebuda per a la ciència. Des de la seva identificació, el tritó del Montseny es troba en perill crític d'extinció i és l'amfibi més amenaçat de l'Europa occidental.

Fruit d'aquesta situació, el 2007 es va iniciar el programa de cria en captivitat de l'espècie al centre de fauna de Torreferrusa i, el 2015, el Zoo de Barcelona, la Generalitat, la Diputació de Barcelona, la Diputació de Girona i Forestal Catalana van impulsar un pla d'acció per millorar la conservació dels hàbitats i assegurar la supervivència de l'espècie.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dilluns, 27 de maig del 2024.

Endesa dona suport a duplicar l'àrea per a la reintroducció de la tortuga mediterrània a Bovera

Lluís Serrano - Garrigues - 03.04.2024

Un exemplar de tortuga mediterrània. ENDESA

La finca destinada a la reintroducció de la tortuga mediterrània a Bovera, a la comarca de Les Garrigues, ha "més que duplicat la seua mida" amb l'adhesió de terrenys contigus, una àrea gestionada per l'entitat Trenca i avalada per la companyia elèctrica Endesa. Han ampliat els tancaments en un perímetre de 1.790 metres lineals "per no arribar a un punt de saturació poblacional" dels animals, i habilitat tancaments específics a les dos parcel·les, informa l'empresa en un comunicat d'aquest dimecres.

Endesa ha defensat que és "una zona idònia" per consolidar la població viable de la tortuga mediterrània, un animal en perill d'extinció a la Península i que compta amb

8.500 exemplars en llibertat a Catalunya. Ha emmarcat aquesta iniciativa en el seu Pla de Conservació de la Biodiversitat i ha xifrat en uns 29 els projectes de protecció d'espècies amenaçades, espais i hàbitats que desenvolupa a Espanya anualment.

Des del 2015, han alliberat 291 exemplars de tortugues procedents del Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (Crarc) i els concentrats a la vall de Bovera han augmentat en un 61% en els últims tres anys –des dels 105 en 2021 fins els 172 de 2023–.

Informació publicada al diari Segre. Dimecres, 3 d'abril del 2024.

Reconciliar-se amb la foca monjo

El naturalista Jordi Sargatal i la Fundació Cousteau impulsen l'embrió d'un projecte per repoblar la Mediterrània i el cap de Creus amb la desapareguda foca monjo

El darrer exemplar es va veure a l'Empordà el 1972

JOAN TRILLAS – CADAQUÉS - 3 juliol 2023

Jordi Sargatal, a cap de Creus, amb una rèplica d'una foca amb la seva cria. J.S..

La foca monjo, una de les més rares que existeixen, vivia a la Mediterrània, però també al Cap Verd, Madeira i les Canàries, on va donar nom a l'illot de Llops, així com a tota la costa nord-africana. Ara, només es troba entre Grècia i Turquia, Madeira i Mauritània, on en queden uns tres-cents exemplars. La competència amb els pescadors tradicionals la va abocar a la desaparició. Va passar el mateix amb el llop o amb l'os, res nou. L'home és el gran depredador. El naturalista Jordi Sargatal té entre cella i cella reintroduir-la: "Som davant d'un d'aquests projectes de reconciliació amb els grans mamífers." El projecte, tímidament, avança. Ara, amb la implicació de la Fundació Philippe Cousteau Unió dels Oceans, que

construirà la seva seu mundial a l'Estartit, es fa un nou pas, segons Sargatal. "Fa cinquanta anys, al cap de Creus encara n'hi havia", explica.

Un nen al mar Egeu amb una foca monjo MANU SANT FÉLIX.

Citada per primera vegada a l'Odissea d'Homer, s'han trobat restes òssies d'aquestes foques a coves de Màlaga pertanyents als períodes magdalenià i epipaleolític, fa entre 14.000 i 12.000 anys. El projecte preveu anar portant 15 o 20 foques cada any a una cala concreta, amb l'objectiu d'anar pujant per la costa Mediterrània. Al cap de Creus, i segons Sargatal, un espai idoni seria la cala Jugadora: "Tenim un deute amb aquests mamífers. Ara, la pesca ja no seria un problema i, a poc a poc, aniríem reconciliar-nos amb aquest extraordinari animal".

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dilluns, 3 de juliol del 2023.

Fre a la reintroducció de fauna

El Departament d'Acció Climàtica prioritza avui la recuperació d'hàbitats naturals i cada cop allibera menys exemplars d'espècies extingides

El retorn de l'os i del cabirol han estat èxits biològics, però no tant socials

Avui només s'impulsa la recuperació de l'esturió a l'Ebre

Xavier Miró – barcelona - 25 desembre 2022

Gràfic:
EL PUNT AVUI.

La reintroducció d'espècies de fauna salvatge a Catalunya va començar ja en ple franquisme, quan l'històric Instituto para la Conservación de la Naturaleza (Icona) va alliberar divuit cabirols a la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran el 1970 i el 1971. El cabirol és un cas a banda, perquè és espècie cinegètica i perquè la seva població ha crescut tant que s'ha convertit en un problema en alguns llocs.

La primera reintroducció d'espècies no cinegètiques es produeix amb la Generalitat restaurada i quan la institució ni tan sols té encara un Departament de Medi Ambient. És l'any 1989 que es reintrodueix el xoriguer petit a la plana de Lleida i a l'Empordà a partir d'exemplars en captivitat. De fet, allò era més una resposta d'urgència per garantir la supervivència d'una espècie que tot just havia desapare-

gut el 1985. Actualment n'hi ha més de 100 parelles, que s'han estès principalment per les dues zones de reintroducció, si bé a l'Empordà es continuen fent alliberaments puntuals per reforçar-ne la presència –no s'ha fet al Bages ni al Barcelonès, on, abans de l'extinció, es tenia constància de parelles que hi niaven–. A finals dels vuitanta començava la reintroducció als secans de la plana lleidatana, a cavall de les comarques del Segrià, la Noguera, l'Urgell i les Garrigues. Al nord-est del país, es reintroduïa primer a la serra de l'Albera i el 2002 es va fer el mateix al cap de Creus. De manera natural, exemplars d'aquests nuclis s'expandeixen cap al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, on ja se'n confirma la presència el 2006. També n'hi ha una colònia promoguda pel municipi de Castelló d'Empúries, l'única urbana. La segona reintroducció es fa precisament als aiguamolls empordanesos l'any 1990. Es tracta de la polla blava. Se n'alliberen 40 exemplars provinents del Parque Nacional de Doñana i la població creix de seguida i s'escampa per altres aiguamolls. Però a partir del 2006 la colònia cau en picat, gairebé fins a extingir-se cap al 2013. La raó és que els exemplars d'aquest ocell lacustre són depredats per porcs senglars, però també per visons americans, una espècie invasora que creix. Per contra, la polla blava aconsegueix colonitzar el delta de l'Ebre, on avui constitueix una colònia nombrosa. Als aiguamolls de l'Empordà, es fa un nou alliberament de deu exemplars provinents del delta ebrenc, però l'espècie encara no s'ha recuperat, perquè les taxes de predació continuen sent altes, segons la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural.

La reintroducció més sorollosa va ser la de l'os al Pirineu el 1996. Extint des de mitjan segle XIX, se n'alliberen onze exemplars provinents d'Eslovènia els anys 96, 97, 2006 i 2016. Avui hi ha una setantena d'ossos a tota la serralada, una quarantena dels quals freqüenten la part catalana. Com l'os, el voltor negre havia desaparegut a la segona meitat del segle XIX. És al Prepirineu que es comença a reintroduir el 2007 a partir d'exemplars criats o recuperats a la península. Se n'alliberen al voltant de 80 exemplars a la serra de Boumort i a la muntanya d'Alinyà, en diversos anys. Avui hi habita una població d'uns 70 exemplars, una quarantena dels quals formen parella de cria.

La darrera operació és la del grèvol a la Val d'Aran. Extint a la primera meitat del segle XX, el 2011 s'hi allibera la primera parella en una prova pilot i el 2018 es fa un nou alliberament de parelles en una iniciativa del Conselh Generau d'Aran per recuperar i millorar les poblacions d'ocells gal·lifformes de muntanya (gall fer, perdiu blanca i perdiu xerra). També s'han fet reintroduccions locals d'espècies que no s'havien extingit arreu del país, però sí en determinades zones. És el cas de la llúdriga, la cigonya i l'esparver cendrós a l'Empordà; la tortuga mediterrània al Delta, al Garraf i al Montsant; la tortuga d'estany a l'estany d'Ivars i altres llocs; el falcó pelegrí a Barcelona ciutat per a la predació de coloms; el tritó del Montseny en aquesta muntanya; el samaruc i el fartet en basses litorals i de les Terres de l'Ebre, i les òlibes en diversos llocs del país.

Marc Vilahur, director general de Polítiques Ambientals, explica que la reintroducció és una política d'"emergència, una última opció", i que avui s'adopta amb "molta cautela". No dubta a concloure que cada cop se'n fan menys. La prioritat és recuperar hàbitats naturals i només després es planteja la possibilitat de recuperar-hi espècies. Posa l'exemple de l'esturió al riu Ebre: "No es pot fer fins que no hi ha corredor fluvial, que no teníem fins a habilitar passos de peixos a l'assut de Xerta." Reintroduir-ne ha estat "positiu dins d'un context biològic, de més biodiversitat", però hi afegeix tot seguit que no ho ha estat tant des del punt de vista social. Vilahur no cita cap cas concret, però només cal pensar en l'os, els danys del qual en ramaderies eren previsibles, però també en el cabirol, que s'ha estès molt i avui és un problema agrícola en determinades zones.

LES XIFRES

40 ossos freqüenten el vessant català del Pirineu, o hi viuen, de la setantena que avui són presents a la serralada.

100 parelles de xoriguer petit són presents en diversos secans de la plana de Lleida i a l'Empordà.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Diumenge, 25 de desembre del 2022.

Recull de premsa

Març del 2026

204. Reintroducció de fauna